

veu ni ombra d'un capellà enlloc. Tots han fotut el camp a la primera ensumada de perill -reien els milicians.

-Per això mateix -repetia jo, com un eco d'en Manuel Rocamora- Quina nosa us fa l'església si ja no hi ha capellans?

Però ells s'obstinaven.

-Les esglésies s'han de cremar.

Al cap de prop de dues hores de raonaments nostres, de rèpliques d'ells, se'n van anar a cremar l'església.

En l'endemig, el xofer d'en Rocamora remenava cel i terra, és a dir: anava a parlamentar amb cada un dels membres de l'estat major revolucionari perquè li tornessin el cotxe, ens signessin un salconduit i ens deixessin marxar. Crec recordar que el pobre home va haver d'emprar molta diplomàcia, carregar-se de paciència, afluixar algunes propines fins aconseguir preparar la nostra marxa. Aquesta marxa devers Barcelona anàvem a emprendre-la en Manuel Rocamora, propietari de l'automòbil, en Lluís Font i jo i, naturalment, el xofer.

Finalment aquest havia arribat a Empúries amb el cotxe: un magnífic Hispano Suïssa darrer model. Encara duia davant el full de matrícula amb el nom del propietari, detall que, segons com, ens podia costar molt car. Davant, flamejava la bandera roja i

Búnquer de les Coves, construït pels milicians de la costa. Autor: Joaquim Teixidor.

negra de la F.A.I. La documentació: el permís de circular i els salconduits personals anaven signats pel president del comitè revolucionari de l'Escala. El paperam duia, demés, el segell del sindicat de la C.N.T. i, pintats al cotxe amb lletres blanques de grans dimensions, els anagrames U.G.T.-P.O.U.M.-F.A.I.

En Manuel Rocamora va lamentar que, en aquest cas, no circuléssim amb cap bandera ni catalana ni republicana. Com si la República espanyola i la Generalitat de Catalunya ja no existissin. Aquesta esbaldida sobtada de l'autoritat constituïda, aquesta supressió dels emblemes republicans i catalans feien presentir que ens les hauríem d'haver amb el règim nou, dintre el qual, cap dels quatre que ocupàvem l'Hispano Suïssa no teníem cap relació ni coneixença (...)

ANUNCIS I SUBSCRIPCIONS A LA REVISTA

cedrhe@cedrhe.cat

**o bé contactar amb qualsevol
membre del Consell de Redacció**

